

Олена Лакович,
здобувачка ТДАТУ, Керівник: **Ганна Ортіна**
доктор наук з державного управління,
кафедра менеджменту та публічного адміністрування,
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного,
м. Запоріжжя, Україна

SMART GOVERNANCE ЯК ІНСТРУМЕНТ ESG-ТРАНСФОРМАЦІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Актуальність дослідження. Сучасний розвиток системи публічного управління України відбувається в умовах масштабних трансформаційних змін, зумовлених процесами цифровізації, децентралізації влади, післявоєнного відновлення територій та інтеграції до європейського простору. У цих умовах особливого значення набуває формування нових моделей strategic governance, здатних забезпечити ефективне управління територіальними громадами, прозорість використання ресурсів, цифрову стійкість територій та адаптацію до сучасних глобальних викликів.

Територіальні громади сьогодні виступають ключовими суб'єктами забезпечення соціальної стабільності, відновлення інфраструктури, підтримки населення та реалізації стратегічних програм розвитку. Водночас традиційні адміністративні механізми управління втрачають ефективність, оскільки не забезпечують достатнього рівня адаптивності, цифрової взаємодії та стратегічної координації управлінських процесів. Це актуалізує необхідність переходу до концепції smart governance, яка розглядається як сучасна модель цифрового публічного управління, орієнтована на інтеграцію smart technologies, data-driven management та ESG-принципів у систему місцевого самоврядування.

У сучасному європейському просторі smart governance виступає важливим механізмом ESG-трансформації територіальних громад та формування sustainable communities. На відміну від традиційного governance, концепція smart governance базується на використанні цифрових платформ, smart-аналітики, електронного врядування, систем моніторингу даних та інтегрованих цифрових сервісів для забезпечення прозорості управлінських процесів та підвищення ефективності strategic decision-making.

Особливого значення smart governance набуває у процесі післявоєнного recovery management. У сучасних умовах цифрові технології дозволяють забезпечити моніторинг реалізації програм відбудови, цифровий аудит використання міжнародної фінансової допомоги, координацію взаємодії між органами влади, громадою та міжнародними партнерами. Саме smart systems створюють передумови для формування resilient communities та забезпечення ефективного recovery governance.

Важливим елементом smart governance виступає інтеграція ESG-принципів у систему strategic governance територіальних громад. Екологічний компонент ESG передбачає впровадження smart environmental systems, цифровий моніторинг екологічної безпеки, розвиток енергоефективності та підтримку sustainable infrastructure. Соціальний компонент орієнтований на забезпечення цифрової інклюзивності, розвиток людського капіталу, підтримку внутрішньо переміщених осіб та формування безпечного соціального середовища. Governance-компонент спрямований на забезпечення прозорості governance, цифрової підзвітності, розвитку електронної демократії та мінімізації корупційних ризиків.

У сучасних умовах smart governance трансформується у data-driven governance model, у межах якої управлінські рішення базуються на аналізі цифрових даних, smart analytics та predictive systems. Використання цифрових платформ взаємодії, електронних сервісів, GIS-технологій та smart monitoring systems дозволяє підвищити рівень адаптивності громад до кризових викликів та забезпечити ефективне strategic planning.

Особливого значення набуває впровадження ESG KPI для оцінювання ефективності strategic governance територіальних громад. Такі індикатори дозволяють оцінювати рівень цифрової зрілості територій, ефективність управління ресурсами, рівень соціальної інтеграції та екологічної безпеки громад. Водночас smart governance systems створюють можливість автоматизованого моніторингу реалізації стратегічних програм розвитку територій.

Акцентується увага на тому, що цифрова трансформація strategic governance виступає важливою передумовою модернізації системи публічного управління та адаптації України до європейських стандартів governance [3]. Крім того, дослідницею обґрунтовано значення ESG-комунікацій як механізму забезпечення прозорості governance та ефективної взаємодії між владою і громадою у процесі післявоєнного відновлення територій [4].

Таким чином, smart governance виступає важливим інструментом ESG-трансформації територіальних громад у системі сучасного strategic public management. Інтеграція цифрових технологій та ESG-framework створює передумови для формування resilient communities, підвищення інституційної спроможності громад та забезпечення ефективного recovery governance відповідно до європейських стандартів sustainable development.

Висновки. У результаті дослідження встановлено, що smart governance виступає важливим механізмом модернізації системи strategic public governance територіальних громад в умовах післявоєнного відновлення та євроінтеграції України. Обґрунтовано, що інтеграція цифрових технологій та ESG-принципів забезпечує прозорість governance, підвищення ефективності управлінських процесів та формування стійких моделей розвитку територій. Визначено, що впровадження smart systems та ESG KPI створює можливості для data-driven governance, цифрового моніторингу відбудови та підвищення resilience communities. Доведено, що smart governance у системі ESG-transformation виступає перспективною моделлю strategic public management європейського типу.

Список використаних джерел

1. Meijer A., Bolívar M. P. R. Governing the Smart City: A Review of the Literature on Smart Urban Governance. *International Review of Administrative Sciences*. 2016. Vol. 82. № 2. P. 392–408.
2. Osborne S. P. The New Public Governance? *Public Management Review*. 2006. Vol. 8. № 3. P. 377–387.
3. Ортіна Г. В. Цифрова трансформація стратегічного управління в Україні: євроінтеграційний вимір. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету ім. Дмитра Моторного (економічні науки)*. 2025. № 2 (54). С. 87–94.
4. Ортіна Г. В. ESG-комунікації як інструмент стратегічного управління громадами у повоєнний період. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції*. 2025. С. 112–118.
5. Kuhlman T., Farrington J. What is Sustainability? *Sustainability*. 2010. Vol. 2. № 11. P. 3436–3448.
6. United Nations. *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*. New York : UN, 2015. 41 p.
7. European Commission. *Sustainable development in the European Union: Monitoring report on progress towards the SDGs in an EU context*. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2023. 368 p.